

šanje! Dne 16. marca letošnjega leta pisal si ti časniku „Südsteirische Presse“ sledeče pismo:

„Jaz podpisani Eduard Jonas, izjavljam s tem, da živo obžalujem, ker sem oni, pod mojim uredništvom v „Südsteirische Presse“ dne 5. julija 1900 proti gospodom J. Kasimir, V. Schulfnk, J. Kollenz, J. Gspaltl in Bratom Slawitsch in drugim nemškim trgovcem naperjeni zasramovalni dopis razglasil in s tem v omenjenem članku senahajajoča ča straz žaljiva očitanja prekličem. Razen tega dal je g. Jonas za Štajerca 100 kron, da bi mu trgovci odpustili in ga ne zapreti stili! Kmetje! ta človek naj bi vas podučeval in bil kmečki list? Fej hudič!

Klerikalni shod v Slov. Bistrici.

Klerikalno zborovanje vršilo se je dne 9. t. m. gostilni tukajšne posojilnice. Na tihem so se klerikalci in njih zvesti pristaši zbrali. Isto nedeljo se po cerkvah s prižnic naznanilo, da se bode tudi brezplačno pilo in jelo in res zbrala se je truma žejnih lačnih. Govorniki so prišli iz Ljubljane in Maribora, ljudstvo znanim domačim govornikom že več ne verjame.

Klestilo se je v prvi vrsti črez liberalce, zadolžne poštenjake in „Štajerca“. Krščansko ljudstvo do bližnjega pokazala sta v prvi vrsti duhovnik Anton Korošec iz Maribora in neki Vencajz (pravijo mu pater) iz Ljubljane s hujskanjem ljudstva. Krepko mlatil je tudi črez „Štajerca“ laporski župnik Medved, kot kmečki prijatelj, ter pozabil povedati, da nalaga iz ljubezni do kmeta, laporčanom velikanska tlačila z nepotrebnim podiranjem in zidanjem farovžnega poslopja. Kmetje imajo ja denar, če ravno ponanjkuje večkrat soli in obleke za deco. — „Ti „Štajere“, tvoja ura se bliža“, je nek duhoven izrekel, da pred letom ti bodejo zapeli „libero“, (to je smrtno pesem) in te pokopali zastonj. Rajši pa bi naj ti

Premislite, ali potrebuje kmet zdaj konsumno denarstvo za varuha ali jerofa?

Ne!

Prej ga ni bilo treba. Naši stariši so tudi brez konsumnih društev dobro izhajali in si premoženja pripravili, kmet brez tega nevarnega društva sam kupi kaj hoče, si izbere lepo trpežno blago in ga dobi pri trgovcih skoraj za lastno ceno, proda pa kjer in kadar hoče.

Če ima kmet kaj za prodati, trgovci prihitijo nad njega in mu poljske pridelke iz rok pipljejo.

Trgovci si tudi prizadevajo poljske pridelke v svoje dežele poslati, da kmet večjo ceno doseže.

Posnemajte moje nauke, držite se vašega gospodarstva, ki vam da tako lepo neodvisnost in ne dajte v svojo škodo nepotrebnih skrbi za druge naložiti. Vam bodete mirno zaspali in ne bodete nikomur pomagati. Angelj mirnosti, ki je v mnogih krajih odšel, se bo nam zopet prikazal.

Varujte se posebno tudi tistih čarovnikov, kateri

hujskači in puntarji razodeli, kolikim kmetom se je zapela ob času njihovega hujskanja smrtna pesem na posestvih in kolkim se še bode. — Kmetje odpirajte zmiraj bolj oči — Preteklo leto so Vas slepili z za drugami in konsumom in slul je neki Ivan Kač, iz Zalca v „Slov. Gospodarju“ kot kmečki rešitelj. Da pa take moči kakor Kač, kateri še ni imel nikoli niti eno brazdo zemljišča v posesti in je od nekda le občinski pisar, ne more kmetom iz skušnje kaj koristnega svetovati, je ljudstvo sprevidelo. Zdaj potju kot kmečki odrešenik od kraja do kraj mladi duhoven Korošec iz Maribora. No kmetje, sodite sami. Sinček majhne kočlarije v Slov. goricah plezal je od mladih let po šolskih klopeh, z dobroto drugih prišel v teologijo, je zdaj učitelj v semenišču ter dobiva prav dobro plačo iz štibernice. Tega gospoda edina skušnja je, da napada kot glavni urednik „Slov. Gospodarja“ med drugimi stare poštene skušene može. Ta gospodek, kateri morda pšenice od rži ne pozna, nima druge skušnje kakor zauživat, kaj drugi pripravljajo, se predrzno povišuje za kmečkega rešitelja. Svet! ali si že, ali še le bodeš narobe. Potem pa se kmetom tako godi, ker imajo od nekda take rešitelje. Sami pač dospejo v sladkem življenju do velikanskega premoženja, — kmet pa trpi.

Pilo in jedlose je pri tem zborovanju prav v obilni meri in neki teh prenapojenih je prišel domu brez klobuka, drugi s potolčeno glavo. Zanimivo videti je bilo odpotovalno krdelco proti Gornji Bistrici pod vodstvom kaplana s Tinj na Pohorji. Bilo jih je 23, med temi 3 kmetje, 19 pa drvarjev in viničarjev; rogovili in vpili so kakor zdivjani kopači, ponosno je šel kot prvi in voditelj te družbe tinski kaplan. Daleč naprej šla sta hitrim korakom g. tinski nadučitelj in kmet Dvoršek, videlo se je, da se sramujeta iste tovaršije. Da se je pri zborovanju nekaj pretepal, nam ni treba posebej omeniti, ker to sliši pri klerikalnih zborovanjih k dnevnemu redu.

Krstilo se je to zborovanje, da se ljudstvo ložje

Vam bogastvo obečajo, da ne bode zadnji vinar iz vaše hiše izletel.

Dokaz tega svarila je: polom vinarske zadruge v Vipavi, polom konsumnega društva v Šoštanju, polom konsumnega društva v Šent — Ilju, polom mlekarke zadruge poslanca Povšeta v Ljubljani, polom konsumnega društva v Spodnjem Kašlju pri Ljubljani, kjer je moral načelnik plačati 1000 gld. škode, vsak ud pa po 35 gld. in več takih društev, ki so že tako oslabela, da bodo v kratkem žalosten konec storila.

Hranilnice v Lvovu so leta 1899 in 1900 veliko milionov napravile, ker so si voditelji med seboj denar izposojevali.

Lani je propadla posojilnica v Nussdorfu pri Dunaju in so zadržniki izgubili 400.000 gld. Pri propadli posojilnici v Melniku na Češkem so udje izgubili 320.000 gld., ravno zdaj pa je armenska cerkvena posojilnica v Lvovu prodadla. Voditelja te posojilnice, necega kanonika, so zaprli, škof Izakovič je od žalosti umrl, udje pa so izgubili velikansko denarja.

prekani, z imenom „Katoliško kmečko društvo“. Več dni po zborovanju se je še slišalo govorjenje: „Pijača bila je boljša kakor vso čvekanje, kedaj pa še bo kaj zastonj, pa še bodemo šli.“

Kmetje! dobra reč in dobro zborovanje ne potrebuje mite in brezplačnih pijač in jedil. Ti „Štajerc“ pa nič ne plačaš pijače, če kje zboruješ, si pač siromak, kakor smo mi kmetje. K zborovanju jih pride tako zmiraj v velikem številu, istih pa, ki bi prišli samo jest in rogovilit, ne potrebujemo. Stvar je jako važna in se more brez sile in mite resno in pametno postopati.

Vojna v Južni Afriki.

Iz Haaga poročajo, da se z vladne in tudi z druge strani vpliva na Krügerja, naj sklene mir. Tudi angleška vlada baje deluje na to, da bi Krüger odnehal, toda Krüger odklanja vse ter se ne da omajati. Med angleškimi liberalci, kateri so bili vedno za mir z Buri, pa je nastal razkol. Dočim angleški listi v najživahnejših barvah opisujejo uspehe svojih rojakov in poraze Burov, katerim se po zagotavljanju angleških žurnalistov godi že obupno slabo, kaže lista izgub, da je bilo minole dni 26 večjih in manjših bojov in prask, angleške izgube pa tako velike, kakor bi se bila vršila prav poštena bitka. Iz Bruslja poročajo, da je izjavil dr. Leyds, da nista bila generala French in Buller nikdar burska vjetnika. Iz Cradocka poročajo, da so bili Angleži pri Waterkloofu tepeni ter da so izgubili 10 mrtvih in 4 ranjence, 66 pa je bilo vjetnikov. Buri pa so izgubili le enega mrtvega, in enega moža so jim Angleži vjeli.

Buri si znajo vedno preskrbeti novega streljiva, živil in obleke. Angleški listi pišejo o tem plenjenju, da Buri ropajo, kadar pa plenijo Angleži, pa pišejo, da «konfiscirajo!» O Burih se poroča, da je njih zdravstveno stanje izborna, da so vedno dobre volje, da jim ne manjka ne jedi ne pijače in tudi ne obla-

Takih izgledov bi se dalo navesti še vse polno, a vsak priča, kako zlato resnico je povedal „Slovenski Gospodar“ v številki z dne 11. aprila 1901. na strani 6, kjer je pisal: „Ne zaupaj v gmotnih ali denarnih rečeh nikomur, niti svojemu najboljšemu prijatelju ne.“

Praprotovo seme.

(Resnična dogodba iz lanskega leta.)

„Povem ti, bodi previden! Ti ne veš, kako se je v nedeljo pri ‚Figabirtu‘ stari Gašpar priduševal in kako je zagotavljal, da vsacega ubije, katerega bo po noči našel pod oknom svoje Katerce. Veš s starim se ni šaliti. Trde kosti še ima in koder udari, tam se pozna. Vem, da je Katerca lepo, brhko dekle in da te skomina po njej, a pravim ti, bodi previden!“

Tako je svaril Zelnikov Andrejček Dacarjevega Blažeta, ko je ta nameraval na večer h Katerci pod okno.

čila, katera so pa večinoma pobrali Angležem, tako da Buri tudi nosijo zdaj rudečo angleško uniformo. Vsed tega se pripeti nemalokrat, da Angleži ne vedo so-li Buri ali lastni rojaki, na katere jim je streljati.

Te dni se je vršil v Queenhallu javen shod, na katerem sta govorila bivša ministra v Kaplandiji Marriman in Sauer. Predsednik shoda je bil Labourchere in tudi več poslancev je prišlo na shod. Z velikim navdušenjem se je sprejela resolucija, ki obsoja južnoafričansko politiko ter zahteva, naj se dovolj Burom popolna neodvisnost.

Razne stvari.

Regulacija Pesnice. Naznanjamo našim cenjenim bralcem, da je c. kr. poljedeljsko ministerstvo vsled prošnje štajarskega deželnega odbora z dne 30. novembra 1900, regulacijo Pesnice na tretji progii 9. sekcije dovolilo. Tega uspeha pa se nimamo zahvaliti poslancem, ampak uplivi nemškega viteškega reda in štajarskemu deželnemu odboru, kakor tudi vrli kmečki deputaciji ki je lansko leto šla v Gradec. Hofrat Plojkovič pa ni naredil nič.

280.000 kron za vinograde od dežele in države bode se letos razdelilo za Spodnje Štajersko, ker je deželni zbor tokrat svoj prispevek zopet za 20000 K povišal. Od tega zneska dobili bodejo kmetje 259.500 K meščani 20500 K.

Našim cenjenim naročnikom in sotrudnikom srčna hvala za doposlane dopise. One pa, katerih dopise zaradi prostora sedaj nismo zamogli natisniti, prosimo potrpljenja. Građiva, posebno iz priprostih kmečkih rok, nam vedno dovolj dohaja, kar je veselo znamenje prihodnosti in probujenosti kmečkega stanu. Tudi prosimo oprostčenja, ako tu in tam kak dopis

„Priti pa morem kmalu do nje,“ pravi Blaže. Nikjer ne moreva drugače med štirimi očmi delj časa govoriti in jaz ji morem toliko povedati. Ti povem, da morem priti do nje, naj bo že kakor hoče. Nič ne veš Andrejček, kako bi se dalo poskusiti? Katerca me ima rada in mi je tudi dovolila, da pridem lahko k njej, če mislim, da me ne bo nobeden zasačil.“

„Ja, dalo bi se že, pa težko. Ravnokar mi je nekaj v glavo padlo. Morda si že slišal, kako moč ima praprotovo seme, če ga dobiš na kresno bilo večer? Pravijo, da je človek neviden, če ga nosi v škornjih. Pa kje ga dobiti, to — to!“

„Saj res, Andrejček!“ Seveda sem že slišal, še lansko zimo so mi stari oče pripovedovali, ko sva na peči treske cepila, da je to resnično. Veš, kje bi se dobilo? Pri Šinterjevi Urši, o kateri tudi pravijo, da zna coprati. Toda meni praprotovega semena ne bo dala, ker je še od zadnjič náme jezna radi tistega, ušivega lesu za grabnom.“

„Ti Blaže če veš, da ga ima, kar pojdi k nji, ti ga bo že dala, če ji pomoliš par grošev v roko, saj